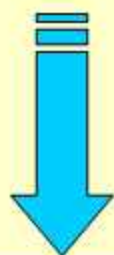

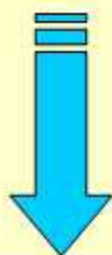

Тези до законопроектів щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій (*велика*)

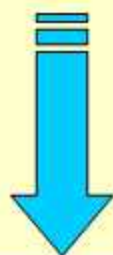
Комплексна реформа системи пенсійного забезпечення в Україні

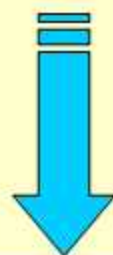
Призначення всіх видів пенсій за нормами єдиного закону та скасування спеціальних пенсій (крім військових)

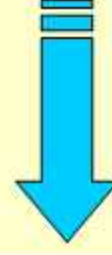
Наведення порядку та встановлення соціальної справедливості у солідарній системі

Запровадження накопичувальної системи пенсійного забезпечення

Запровадження професійної пенсійної системи для окремих категорій професій

Розвиток недержавного пенсійного забезпечення

Мета - розбудова багаторівневої, багатокомпонентної пенсійної системи, що дозволить виплачувати пенсії з трьох різних джерел:

- солідарної системи;**
- накопичувальної системи та**
- системи недержавного пенсійного забезпечення.**

СОЛІДАРНІ ПЕНСІЇ

Удосконалення функціонування солідарної системи

1. Визначення розмірів всіх надбавок, підвищень та доплат до пенсій в одному Законі.

2. Звільнення солідарної системи від невластивих для неї виплат (6 млрд грн):

2.1. доплата до мінімального розміру пенсій (різниця між розміром пенсії виходячи із тривалості страхового стажу і заробітку та мінімальним розміром пенсійної виплати) (0,260 млрд. грн.);

2.2. фінансування пенсій за вислугу років (2,1 млрд. грн.);

2.3. втрат за працюючих інвалідів та підприємств УТОГ, УТОС (3,4 млрд. грн.);

2.4. поліпшення матеріального становища інвалідів війни та учасників бойових дій; (0,1 млрд. грн.);

2.5. удосконалення механізму відшкодування фінансування пільгових пенсій.

3. Вирішується питання щодо виплати пенсій громадянам, які виїхали за постійне місце проживання за кордон до держав, з якими не укладено міжнародні договори. (додаткові видатки 0,131 млрд грн.)

Призначення всіх пенсій в одному законі та скасування спеціальних пенсій (крім військових)

- **З 1 січня 2016 року пенсія Державним службовцям та прирівняним до них особам, (судді, прокурори та народні депутати) призначається на загальних умовах.**
- **Спеціальні пенсії, призначені до 1 січня 2016 року виплачують у розмірах, визначених законодавством, яке діяло до вказаної дати.**

За сплату державними службовцями підвищеної ставки внеску на 1 січня 2016 року фіксується стаж державної служби та виплачується компенсація :

- **10 до 15 років – 10 прожиткових мінімумів для працездатних осіб;**
- **від 15 до 20 років – 15 прожиткових мінімумів для працездатних осіб;**
- **понад 20 років – 20 прожиткових мінімумів для працездатних осіб**

НАКОПИЧУВАЛЬНА ПЕНСІЙНА СИСТЕМА

ЗАВДАННЯ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ ПЕНСІЙНОЇ СИСТЕМИ

- розвантаження солідарної системи;
- формування індивідуальних накопичень громадян;
- залучення інвестиційного ресурсу накопичувальної системи на розбудову національної економіки; *(загальна вартість пенсійних активів у країнах з найбільшими пенсійними ринками - \$36,12 трлн. Загальна вартість пенсійних активів у Словаччині - 6,3 млрд. євро; у Польщі – 71 млрд. євро)*
- розвиток національного фондового ринку.

Запроваджується з 1 січня 2017 року.

Обов'язкові внески для осіб до 35 річного віку, добровільні — 36–55 річного віку.

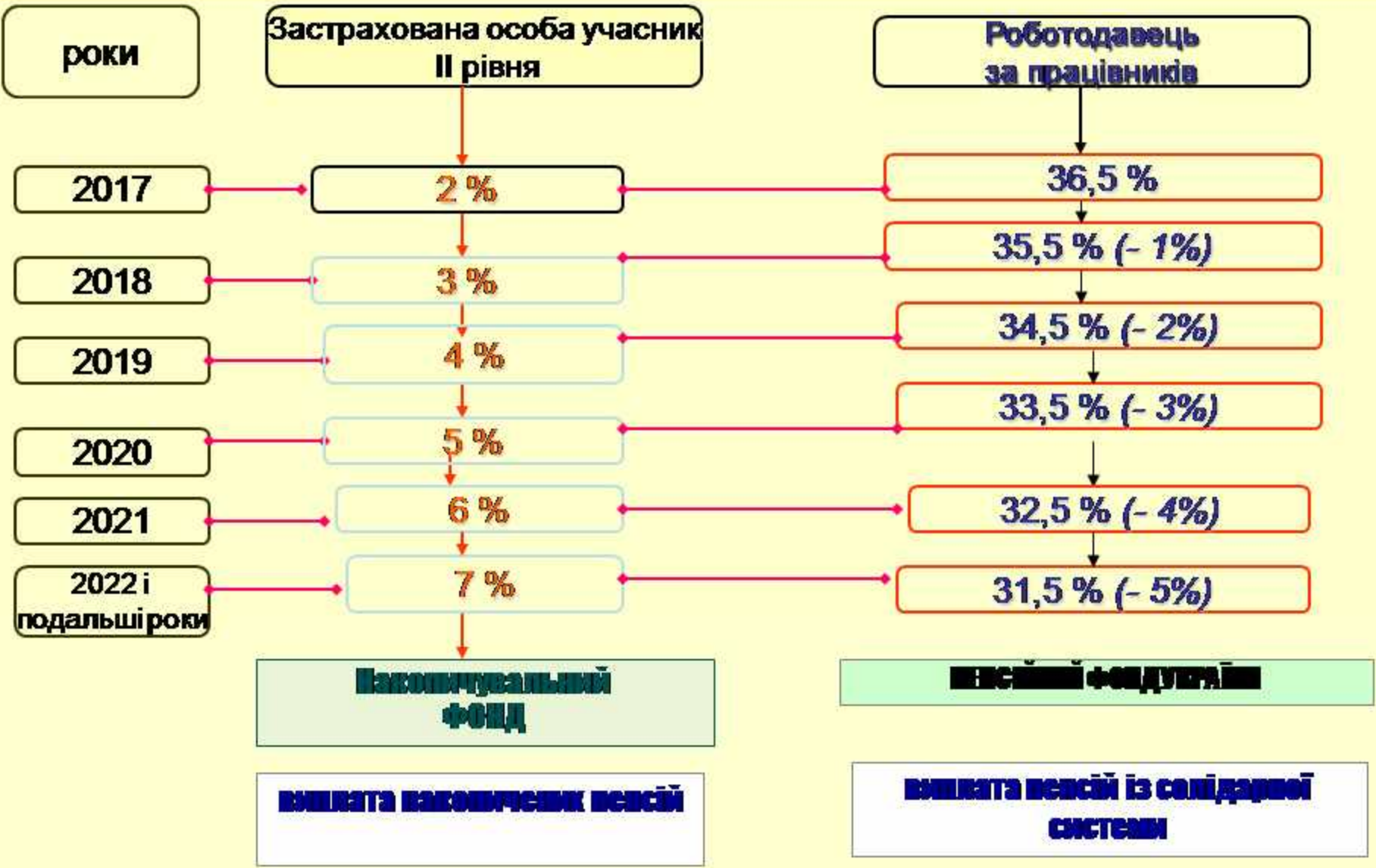
Ставка внеску: від 2 відсотків в 2017 році, яка кожного наступного року збільшується на 1 відсоток, до досягнення 7 відсотків у 2022 році і подальшої сплати у зазначеному розмірі.

2017 рік
4,8 млрд.
грн.
6 млн.
учасників

2018 рік
8 млрд. грн.
6 млн.
учасників

2019 рік
9 млрд. грн.
6,3 млн.
учасників

Схема розподілу страхових внесків при впровадженні II рівня

Механізм управління накопичувальної пенсійної системи

ФУНКЦІЇ

ДЕРЖАВА

- ГАРАНТУЄ КОНТРОЛЬ ТА БЕЗПЕКУ ЗБЕРЕЖЕННЯ КОШТІВ НАКОПИЧУВАЛЬНОЇ СИСТЕМИ.

**Пенсійний фонд
України**

- створює Накопичувальний пенсійний фонд;
- забезпечує роботу Ради Накопичувального фонду, склад якої формується КМУ;
- здійснює адміністрування накопичувальної пенсійної системи.

**Компанії з
управління
активами**

- залучаються Радою Накопичувального фонду за конкурсом та мають відповідати, визначеним законом жорстким вимогам;
- управляють залученими коштами відповідно до затверджених Радою Накопичувального фонду основних напрямків інвестиційної діяльності Накопичувального фонду.

Зберігач

Контролює здійснення інвестиційної діяльності компаніями з управління активами.

ПРОФЕСІЙНА ПЕНСІЙНА ПРОГРАМА

Категорії учасників професійної пенсійної програми

- **Перша категорія** - *особи, які працюють за Списком № 1;*
- **Друга категорія** – *особи, які працюють за Списком № 2, робітники локомотивних бригад та окремі категорії працівників; водії вантажних автомобілів та ін.;*
- **Третя категорія** – *особи, які мають право на пенсію за вислугу років (освіта, охорона здоров'я та ін.);*
Четверта категорія – *жінки трактористи - машиністи та ін. (пільгові умови та за вислугу років);*
- **П'ята категорія** - *державні службовці та прирівняні до них особи.*

Інформація
про відшкодування фактичних витрат на виплату та доставку пільгових пенсій,
призначених відповідно до пп. “а” та “б-з” ст.13 Закону України “Про пенсійне
забезпечення”
за 2011 - 2013 роки **млн. грн.**

	2011		Втрати ПОУ	2012		Втрати ПОУ	2013		Втрати ПОУ
	нараховано	відшкодовано		нараховано	відшкодовано		нараховано	відшкодовано	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
п. "а" ст. 13	3 603,6	2 045,7	1557,9	3 994,5	2 450,0	1544,5	3 854,8	2 618 464,9	1236,3
ут.ч. підприємства вугільної галузі	1 070,6	326,3	744,3	1 202,8	320,1	882,7	1 278,7	404 280,7	874,3
п. "б" – "з" ст.13	1 461,8	1 110,9	350,9	1 631,8	1 278,3	353,5	1 820,7	1 455 019,5	365,7
ут.ч. підприємства вугільної галузі	87,2	35,6	51,6	90,1	36,8	54,1	114,9	49 643,3	65,4

Заборгованість щодо відшкодування витрат на виплату та доставку пільгових пенсій в 2014 році зросла на 1,5 млрд. грн. та на початок 2015 року складає 7,7 млрд. грн. (на 01.01.2014 заборгованість складала 6,2 млрд. грн.)

Діючі умови

1. Вік виходу на пенсію –
**Чоловіки - 50 років.
Жінки – 45 років.**
2. Наявність страхового стажу:
чоловіки - 20 років,
жінки – 15 років.
3. Наявність професійного стажу:
чоловіки - 10 років,
жінки – 7 років 6 місяців.

Пропоновані умови з 1 січня 2016 року

**Особам, яким
виповнилось більш ніж
35 років**

- Залишаються діючі умови**
Пенсія призначається і виплачується:
1. Вік виходу на пенсію –
50 років (для жінок пільговий вік поступово підвищуватиметься)
 2. Наявність страхового стажу:
чоловіки - 20 років,
жінки – 15 років.
 3. Наявність професійного стажу:
чоловіки - 10 років,
жінки – 7 років 6 місяців.

**Особи, віком
до 35 років**

1. Пенсія за віком призначається і виплачується на загальних підставах із солідарної системи.
- +**
2. За рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування здійснюються професійні пенсійні виплати після 50 років у разі наявності необхідного професійного стажу.

Схема сплати внесків роботодавцем за працівників, зайнятих на роботах за
Списком № 1 (перша категорія професійних програм)

з 1 січня 2016 року

Підприємство, роботодавець за

ПРАЦІВНИКІВ за списком № 1

внески на
фонд зарплатної
плати
36,5%

+

15%

Залиш відрахування
пільговик пенсій, додатковий
внеску складі ЄСВ

За учасників професійних програм
(особи старші 35 років)

Страхові внески за першою
категорією професійної програми

учасників першої категорії професійної
програми (особи 35 років)

**ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНИ**

**Накопичувальний
ФОНД, ПФ**

**виплата загальних
пенсій пенсіонерам**

**виплата пільговик
пенсій пенсіонерам**

**виплата пільговик пенсій
пенсіонерам**

Запровадження накопичувальної професійної пенсійної програми для другої категорії професій:
особи, які працюють за Списком № 2, робітники локомотивних бригад
окремі категорії працівників; водії вантажних автомобілів та ін.

Діючі умови

1. Вік виходу на пенсію –
Чоловіки - 55 років.
Жінки – 50 років.
2. Наявність страхового стажу:
чоловіки – 25 років,
жінки – 20 років.
3. Наявність професійного стажу:
чоловіки – 12 років 6 місяців,
жінки – 10 років.

Пропоновані умови з 1 січня 2016 року

**Особам, яким
виповнилось більш ніж
35 років**

Запишаються діючі умови

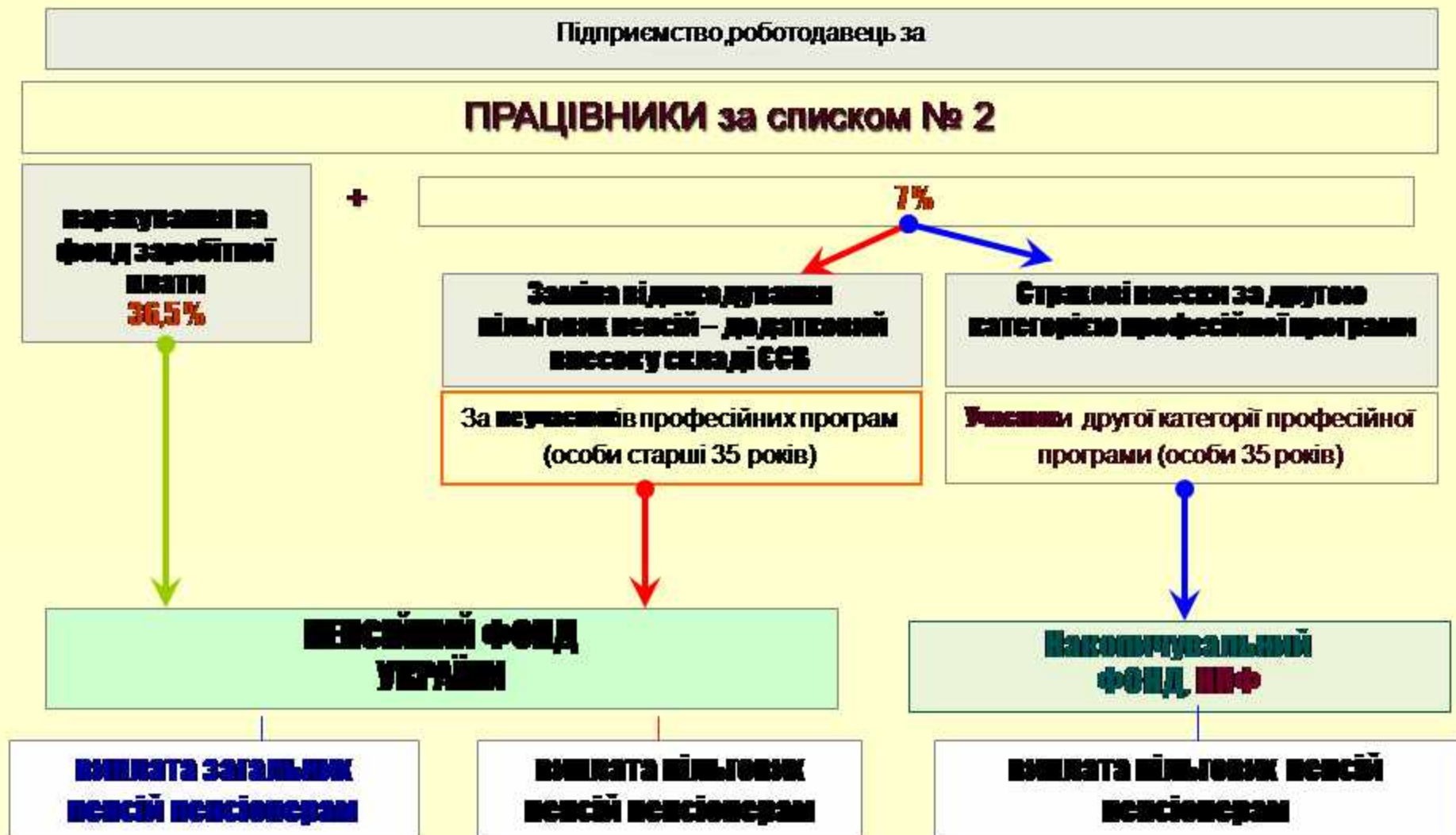
1. Вік виходу на пенсію –
50 років.
2. Наявність страхового стажу:
чоловіки – 25 років,
жінки – 20 років.
3. Наявність професійного стажу:
чоловіки – 12 років 6 місяців,
жінки – 10 років.

**Особам, яким
виповнилось менш ніж
35 років**

1. Пенсія за віком призначається і виплачується на загальних підставах із солідарної системи.
2. За рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування здійснюються професійні пенсійні виплати після 55 років за наявності необхідної тривалості професійного стажу.

Схема сплати внесків роботодавцем за працівників, зайнятих на роботах за Списком № 2
(друга категорія професійних пенсійних програм)

з 1 січня 2016 року

Запровадження накопичувальної професійної пенсійної програми для третьої категорії професій:
особи, які мають право на пенсію за вислугу років (освіта, охорона здоров'я та ін.)

Діючі умови

Незалежно від віку за наявності професійного стажу 25-30 років

Пропоновані умови з 1 січня 2016 року

Особи, старші 35 років

пенсія призначається і виплачується за діючими умовами

Особи, віком до 35 років

1. Пенсія за віком призначається і виплачується на загальних підставах - після 60 років.

2. За рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування здійснюються професійні пенсійні виплати незалежно від віку за наявності необхідної вислуги років

Схема сплати страхового внеску роботодавцем за працівників, які мають право на пенсію за
вислугу років (освіта, охорона здоров'я та ін.)
(*третья категория профессий*)

з 1 січня 2017 року

Підприємство, роботодавець

ПРОЦІВНИКИ зайняті на посадах, які дають право на пенсію за
вислугу років

внески за фонд зарплати
плати
36,5%

+

страховий внесок у розмірі
6,2%

учасник третьої категорії програми (*особи молодше 35 років*)

**ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНИ**

**виплата загальних
пенсій пенсіонерам**

**Накопичувальний
ФОНД, НПФ**

Професійна виплати за наявності
вислуги років

Запровадження накопичувальної професійної пенсійної програми для четвертої категорії професій:
жінки трактористи - машиністи та ін. (пільгові умови та за вислугу років)

Діючі умови

1. Вік виходу на пенсію - 55 років.
2. Наявність професійного стажу 20-25 років

Пропоновані умови з 1 січня 2016 року

**Особам, яким
виповнилось більш ніж
35 років**

пенсія призначається і
виплачується за діючими
умовами

**Особам, яким
виповнилось менш ніж
35 років**

1. Пенсія за віком призначається і виплачується на загальних підставах із солідарної системи.
- +
2. За рахунок коштів накопичувальної системи пенсійного страхування здійснюються професійні пенсійні виплати після 55 років за наявності необхідної тривалості професійного стажу.

**Схема сплати додаткової ставки ЄСВ роботодавцем за жінок -
трактористок – машиністок та ін. (пільгові умови та за вислугу років)
(четверта категорія професій)**

з 1 січня 2017 року

Підприємство роботодавець

ПРОЦЕВНИКИ зайняті на інших посадах, які дають право на пенсію на
пільгових умовах та за вислугу років

врахування за фонд зарплати
плати
36,5%

+

страховий внесок розмірі 4%

учасник четвертої професійної пенсійної програми
(особи молодші 35 років)

**ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
УКРАЇНИ**

**Накопичувальний
ФОНД, НДФ**

**виплата загальних пенсій
пенсіонерам**

**виплата пенсій на пільгових умовах та за
вислугу років**

Найменування категорії

I. Держслужбовці

II. Працівники, прирівняні до державних службовців:

- посадові особи контролюючих органів, крім діючих у них підрозділів податкової міліції;
- Наукові і науково-технічні працівники;
- особи та працівники органів доходів і зборів;
- особи, яким надано повноваження державних фітосанітарних інспекторів;
- журналісти державних або комунальних засобів масової інформації;
- працівники дипломатичної служби;
- особи, яким надано повноваження головних державних інспекторів сільського господарства, та їх заступників, старших державних та державних інспекторів;
- колишнім членам Кабінету Міністрів України;
- спеціалістам Національного антикорупційного бюро України, які не мають спеціальних звань
- члени та працівники апарату Національного агентства з питань запобігання корупції

Діючі умови

1. Пенсія призначається в розмірі 60 відсотків суми місячної заробітної плати.
2. Вік виходу на пенсію: 62 роки чоловіки, 60 років – жінки.
3. Наявність стажу роботи не менш як 10 років на посадах державної служби.
4. Загальний страховий стаж: чоловіки – 35 років; жінки – 30 років.

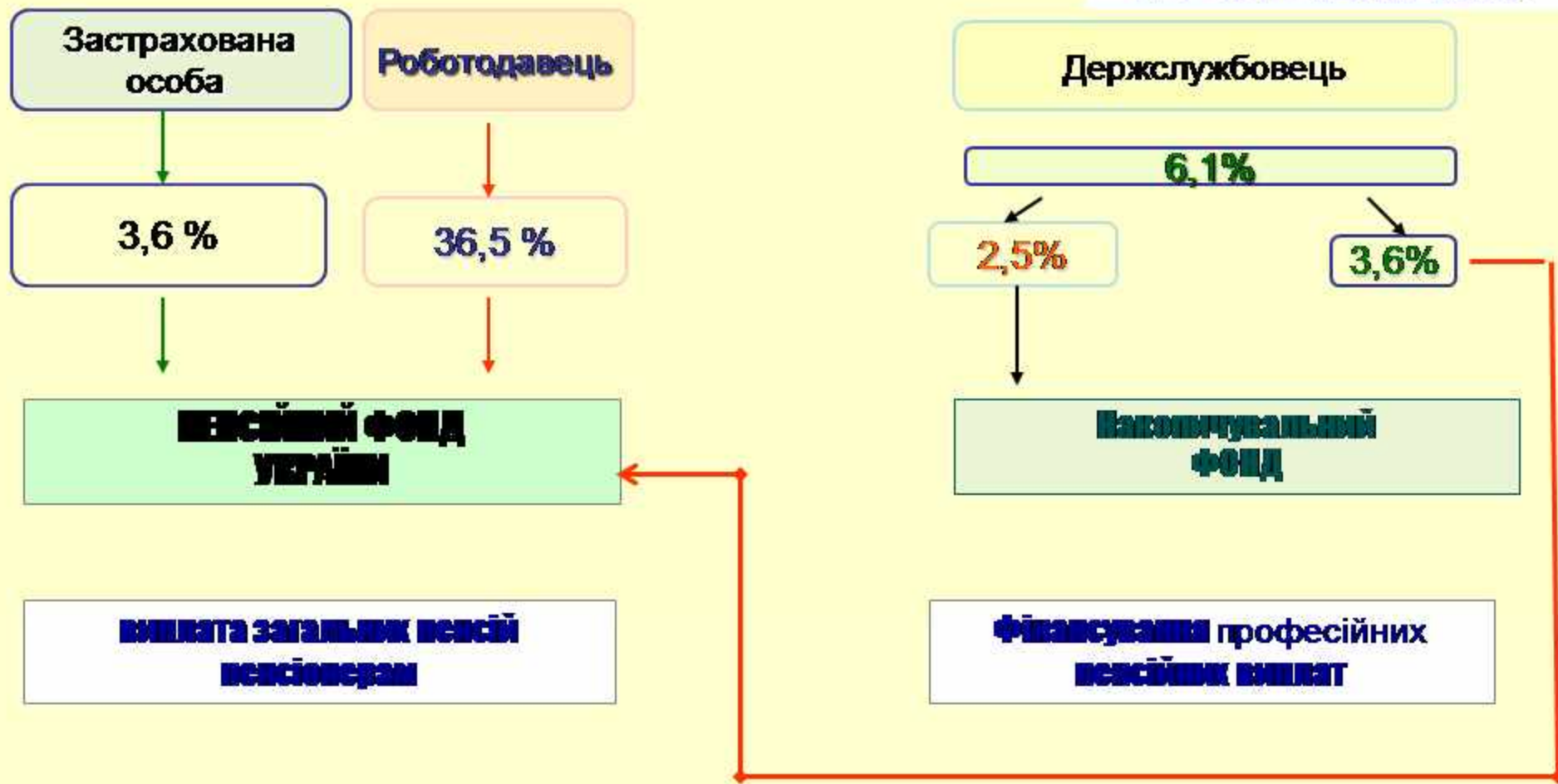
Пропоновані умови з 1 січня 2016 року

Держслужбовцям, які виходитимуть на пенсію з 1 січня 2016 року

1. Пенсія за віком призначається і виплачується на загальних підставах.
2. Компенсації за стаж державної служби, який наявний станом на 1 січня 2016 року: від 10 до 15 років – 10 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, від 15 до 20 років – 15 прожиткових мінімумів для працездатних осіб; понад 20 років – 20 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.
3. За рахунок коштів обов'язкової професійної пенсійної системи здійснюються професійні пенсійні виплати.

Схема сплати внесків при запровадженні професійних пенсійних програм для працівників, які мають право на пенсію за спеціальними законами (п'ята категорія професій)

з 1 січня 2016 року

СОЛІДАРНІ ПЕНСІЇ

Порівняльний аналіз розмірів “спеціальних” пенсій

№ з/п	Категорія пенсіонерів	Середній розмір пенсій станом на 01.01.2015, грн.	Середній розмір пенсії, призначеної в поточному році за «спецзаконом»*, грн.	В тому числі, середній розмір трудової пенсії, грн.	Різниця, грн. (гр.4-гр.5)
1	2	3	4	5	6
1	Державні службовці	3 401,62	3 228,14	1 475,11	1 753,03
2	Народні депутати України	14 819,08	4 885,75	2 216,85	2 668,91
3	Службовці Національного банку України	6 378,62	6 285,71	4 392,93	1 892,78
4	Журналісти	3 340,24	2 240,44	1 122,84	1 117,60
5	Посадові особи органів місцевого самоврядування	2 979,71	2 627,57	1 503,32	1 124,25
6	Прокурори	6 938,25	3 374,38	0,00**	2 383,05
7	Судді	16 076,09	11 114,99	6 843,52	4 271,47

*- в гр.4 таблиці наведено середні розміри пенсій, призначені у поточному році без урахування пенсіонерів, які вийшли зі “спецпосад” на трудову пенсію

** - пенсія за нормами законопроекту буде призначена після досягнення пенсійного віку

Приклад виплати пенсії прокурору

Показники	Станом на			
	01.04.2015	2016 рік	2022 рік	2031 рік
Вік	53 роки	60 років	60 років	60 років
Загальний стаж	35 років	42 роки	42 роки	42 роки
Стаж роботи на посаді прокурора/слідчого	20 р 7 міс	20 р 7 міс	20 р 7 міс	20 р 7 міс
Посадовий оклад/заробітна плата, грн.	9 505,87	8 656,74	8 656,74	8 656,74
%	60	0,567	0,567	0,567
Розмір пенсії, грн.	5 703,52	4 908,37	4 908,37	4 908,37
Одноразова виплата, грн.	х	24 360,00	24 360,00	24 360,00
Сума в накопичувальній системі (з урахуванням інвестиційного доходу), грн.	х	х	10 978,65	36 493,53

Інформація щодо розробки проектів законів

У Міністерстві соціальної політики була створена робоча група з питань реформування пенсійної системи.

Проект розроблявся із залученням:

- **центральних органів виконавчої влади;**
- **народних депутатів України.**
- **соціальних партнерів (Федерація роботодавців та Федерація професійних спілок);**
- **громадських організацій, зокрема Проекту реанімаційних реформ;**
- **USAID;**
- **міжнародних експертів;**
- **науковців;**
- **представників асоціацій учасників системи недержавного пенсійного забезпечення.**

Інформація щодо розробки проектів законів

У Міністерстві соціальної політики була створена робоча група з питань реформування пенсійної системи.

Проект розроблявся із залученням:

- **центральних органів виконавчої влади;**
- **народних депутатів України.**
- **соціальних партнерів (Федерація роботодавців та Федерація професійних спілок);**
- **громадських організацій, зокрема Проекту реанімаційних реформ;**
- **USAID;**
- **міжнародних експертів;**
- **науковців;**
- **представників асоціацій учасників системи недержавного пенсійного забезпечення.**